

MEMO van college aan de raad

datum : 23 april 2013
aan : Gemeenteraad
van : College
onderwerp : Vergoeding oud papier n.a.v. raadsvragen en toezegging

Naar aanleiding van de raadsvragen (november 2012) inzake de vergoeding voor inzameling oud papier en beantwoording van de toezegging inzake oud papier van de raadsvergadering 15 december 2011 hebben wij de stand van zaken intern uitgezocht en uitgezet. In een separate 'Memo aan de raad' geven wij antwoord op de vragen die aan de orde zijn gekomen in het overleg van begin december 2012.

Voorafgaand aan deze raadsvragen is er een toezegging gedaan door ons college aan uw raad over oud papier. Om invulling te kunnen geven aan de raadsvragen en de toezegging van ons college aan uw raad van 15 december 2011 inzake oud papier zijn wij een aparte Memo aan de raad op de volgende vragen ingegaan:

- A Waarom wordt de toezegging zo laat behandeld?
- B Wat is de status van de oud papierinzameling?
- C Welke verenigingen zijn actueel?
- D Heeft de gemeente een betalingsachterstand?
- E Hoe staat het met de afvalscheiding indien gemeente de afvalscheiding niet meer ondersteunt?

Vervolgens wordt geadviseerd welke richting het beleid Inzameling oud papier in de toekomst zou moeten gaan.

A Waarom wordt de toezegging zo laat behandeld?

De inzameling van oud papier lag bij de Coöperatieve vereniging VAOP. Na het faillissement in juni 2011 van de Coöperatieve vereniging VAOP is de inzameling overgedragen aan de HVC. Hierdoor was de benodigde actuele informatie niet direct voor handen.

B Wat is de status van de oud papierinzameling?

Gemeenten hebben een zorgplicht voor het inzamelen van huishoudelijk afval. Voor het gescheiden inzamelen van oud papier en karton betekent dit dat onze gemeente Bergen dient zorg te dragen voor een haal- en brengsysteem. Naast de inzameling in de (circa 20) milieuparkjes dienen wij de regie te houden op de inzameling door vrijwilligers, scholen stichtingen en verenigingen (organisaties).

Op dit moment keren wij maandelijks een vaste vergoeding uit van €50,- per ton ingezameld oud papier aan circa 32 organisaties die zijn aangemeld. De prijs per ton ingezameld oud papier is gebaseerd op basis van een voorstel van MRA (31 oktober 2001) om één tarief af te spreken in de voormalige gemeenten Bergen, Egmond en Schoorl. De prijs is indertijd per 1 januari 2002 bepaald op 5 cent de kilo (€50,- per ton) ongeacht stijging of daling van de marktprijs en ongeacht stijging van de transportkosten en administratieve kosten. De hoogte van de vergoeding is de afgelopen jaren niet veranderd.

Op dit moment wordt het oud papier van de milieuparkjes, de gemeentewerf en de organisaties opgehaald door de HVC groep als onderdeel van de totale afvalinzameling. De zeecontainers worden door Roele de Vries opgehaald, in opdracht van HVC. Een indicatie van de transport- en verwerkingskosten is terug te vinden in de overzichten van 2011, afhankelijk van het type container variëren de kosten van minimaal €25,-/ ton voor een zeecontainer en minimaal €52,-/ ton voor een 770 l, t/m 2800 l containers. De administratieve kosten bedragen €1,50 / ton. De totale opbrengsten en transport -, administratieve- en verwerkingskosten worden door HVC jaarlijks verrekend in de Dienstverleningsovereenkomst met de gemeente. Dit leidt tot een berekend tarief van €7,39 per Woon huis aansluiting (€/ wha) dat in 2012 door ons aan HVC betaald is voor het inzamelen van oud papier. Tevens heeft gemeente budget voor de kosten voor beheer, vervanging en inzameling van de milieuparkjes en de gemeentewerven. Indien er voor wordt gekozen om de vergoeding voor oud papier te verhogen zal dit – afhankelijk van de overige gemeentelijke uitgaven voor onderhoud - mogelijk kunnen leiden tot een beperkte verhoging van het afvalstoffen heffingstarief in €/ wha wat aan de burger in rekening wordt gebracht.

HVC geeft maandelijks aan ons door welke hoeveelheden (tonnen oud papier) per organisatie zijn ingezameld. Op basis hiervan keren wij maandelijks €50,- per ton aan de organisaties uit, ongeacht de verwerkingskosten. Bij de organisaties die relatief weinig papier inzamelen (0,1 – 1 ton) liggen de transportkosten naar verhouding hoger t.o.v. de organisaties die relatief veel inzamelen (circa 3,0 ton of meer). Met name de organisaties die inzamelen met een zeecontainer op afroep hebben naar verhouding minder kosten door een goed bezettingspercentage.

In 2012 is er door de 30 organisaties circa 1260 ton oud papier opgehaald en bij de gemeentewerven bijna 360 ton, in totaal circa 1620 ton/ jaar (de cijfers over december waren nog niet bekend, deze zijn ingeschat op basis van november). Op basis van deze cijfers kan worden ingeschat dat er in 2012 circa € 60.000,- aan de organisaties is uitgekeerd.

Marktprijzen

In Nederland wordt eens per maand de bandbreedte in prijzen gepubliceerd via een nieuwsbrief Marktberichten oud papier, zie bijlage II. De bandbreedte in de maand december 2012 voor de categorie inzameling huishoudens 'Bont papier' (karton en papier gemixed) was €77,50 - €82,50 per ton, afgeleverd bij de papierfabriek.

Uit navraag bij de organisatie www.oudpapier.nl – inzamelaar Holleberg-recycling - dhr. Peter Wildeberg - blijkt dat de prijzen voor oud papier fluctueren. Volgens dhr. Wildeberg is een gegarandeerde subsidiebedrag van €50,- per ton voor de categorie Bont papier (netto) over 2012 een redelijke vergoeding (na aftrek van de transport/ verwerkingkosten). De inzamelaar verwacht dat de komende maanden (feb/ maart) de prijzen per ton oud papier weer iets gaan zakken.

Optimaliseren inzamelingssysteem oud papier

In de kwartaalrapportage van de HVC voor onze gemeente (3^e kwartaal 2012) staat als actiepunt opgenomen dat HVC met een voorstel komt voor het verbeteren van het huidige inzamelsysteem van oud papier. Aan de hand van een analyse, die eerder door de VAOP was uitgevoerd, gaat de HVC de verbeterpunten uitwerken. Stand van zaken is dat de HVC een globale planning heeft opgesteld. In december 2012/ begin dit jaar is er gestart met een inventarisatie van de huidige inzamelsystemen voor papier waaruit eventuele knelpunten naar voren kunnen komen. Wij kunnen in mei 2013 een advies (van de HVC) over de optimalisatie van het inzamelsysteem tegemoet kan zien.

Nieuwe Bijdrageregeling Oud Papier

Naar aanleiding van overleg met de inzamelaars hebben wij besloten de huidige regeling voor oud papier aan te passen. De huidige regeling is verouderd. Daarom is het wenselijk om door de gemeenteraad een nieuwe bijdrageregeling te laten vaststellen. Om de inzameling te stimuleren is in de nieuwe bijdrageregeling een basisbedrag en een bonusbedrag opgenomen.

Zie hiervoor het Raadsbesluit 'Bijdrageregeling Oud papier gemeente Bergen'.

C Welke verenigingen zijn actueel?

Dit zijn ruim 30 organisaties die maandelijks een vergoeding krijgen uitgekeerd, variërend van €5 tot €2000 per maand, afhankelijk van het ingezamelde gewicht oud papier, zie bijlage I. Daarnaast wordt er papier ingezameld in de gemeentelijke milieuparkjes (circa 21 stuks) en op de drie gemeentewerven.

In het Maatregelenplan Afval is opgenomen dat de registratie van verenigingen en de contracten met de verenigingen dienen te worden geactualiseerd. Dit is nog niet gebeurd. In 2012 hebben 4 nieuwe organisaties zich aangemeld om in aanmerking te komen voor een contract. Voorstel is om dit in het voorjaar van 2013 te actualiseren.

D Hebben wij een betalingsachterstand?

Op dit moment is er volgens Bedrijfsondersteuning (BOR) geen achterstand op de betalingen, de organisaties krijgen per maand betaald. Er is wel in één afrekening (maart 2012) een te laag bedrag uitgekeerd aan de vereniging De Luchtpost – Egmond aan den Hoef op basis van een verkeerde registratie. Inmiddels is dit gecorrigeerd, het verschil (€657,-) wordt alsnog door Bedrijfsondersteuning (afdeling BOR) overgemaakt.

E Hoe staat het met de afvalscheiding indien gemeente de afvalscheiding niet meer ondersteund?

Onze gemeente blijft verantwoordelijk en heeft een zorgplicht m.b.t. afvalinzameling. Ook voor het behalen van het keurmerk ECO-XXI (milieukeurmerk voor gemeenten dat onlangs is gestart) blijft afvalinzameling / afvalscheiding belangrijk. De meeste organisaties hebben baat bij een gegarandeerde (minimale) vergoeding vanuit de gemeente. Indien wij het scheiden van oud papier niet meer ondersteunen heeft dat effect op de afvalscheiding. Organisaties die beperkt gewicht inzamelen lopen dan tegen de relatief hogere transportkosten aan.

Indien organisaties aangeven een voorkeur te hebben om zelf het transport en de inzameling te organiseren teneinde een hogere vergoeding / opbrengst te kunnen ontvangen, zou de gemeente een uitzondering kunnen maken op de regierol die wij hebben voor de inzameling van oud papier.

Conclusie en Advies t.b.v. beantwoording raadsvragen

Naar aanleiding van de toezegging aan uw raad is de stand van zaken beschreven. Hieruit kan het volgende worden geconcludeerd:

- De maandelijkse hoeveelheden ingezameld oud papier worden door HVC bijgehouden en aan ons doorgegeven. Wij keren vervolgens een vaste vergoeding per ton ingezameld oud papier uit aan de aangemelde organisaties (€50,-/ ton);
- Met name de kleinere containers hebben een onderbezetting, de transportkosten liggen hoger dan de opbrengsten. Dit geldt niet voor de zeecontainers met een goede vulling;
- De huidige marktprijs (december 2012) ligt op circa €80,- per ton oud papier (categorie bont – papier en karton gemixed). De HVC verrekent dit met de gemaakte kosten voor transport, administratie en verwerking en de afvalstoffenheffing per gemeente;
- Inzamelen van oud papier blijft een verantwoordelijkheid voor de gemeente (zorgplicht). Ook voor het behalen van het keurmerk ECO-XXI (milieukeurmerk voor gemeenten dat onlangs is gestart) blijft afvalinzameling / afvalscheiding belangrijk.

Voor het vervolg van de afvalinzameling kan het volgende worden geadviseerd:

- De nieuwe Bijdrageregeling Oud papier in 2013 door uw raad te laten vaststellen met daarin een geactualiseerde criteria (voor deelname aan de regeling);
- De vergoeding voor oud papier 1x per 5 jaar actualiseren op basis van de kosten en de opbrengsten van het voorgaande jaren en de dan geldende actuele marktprijzen;
- De contracten met de aangemelde organisaties door afdeling BOR te actualiseren naar aanleiding van de criteria voor deelname aan de nieuwe verordening Oud papier;
- Nieuwe organisaties de kans geven zich aan te melden bij de gemeente indien deze voldoen aan de criteria van de nieuwe Bijdrageregeling Oud papier;
- een mogelijkheid open houden dat de reeds aangemelde (en nieuwe) organisaties kunnen afzien van deelname aan de bijdrageregeling met de gemeente indien zij de inzameling zelf willen organiseren.

Bijlagen:

- I Overzicht organisaties gemeente Bergen – inzameling oud papier;
- II Marktberichten Oud papier – maand december.